

Liv&Død Pris Tale

v. Michael Hviid Jacobsen, formand i Landsforeningen Liv&Død

Kære Thomas, kære gæster, repræsentantskabsmedlemmer, bestyrelsesmedlemmer og samarbejdspartnere.

Velkommen til denne reception, som vi har inviteret til i anledningen af, at vi om lidt skal overrække årets Liv&Død Pris. Som formand for Landsforeningen Liv&Død vil jeg på bestyrelsens vegne gerne sige mange tak for, at I fandt tid til at komme her i dag og fejre årets modtager af Liv&Død Prisen.

Arrangementet er, som alt andet for tiden, præget af COVID-19. Vi har naturligvis også overvejet, om vi nu kunne gennemføre prisoverrækkelsen, eller om den skulle udskydes til forhåbentlig bedre tider – men i samråd med Thomas er vi blevet enige om at holde fast i dagens reception. Dog har vi, som man bør og skal ved alle arrangementer, måtte tage de nødvendige forholdsregler, så vi alle kan føle os trygge her i dag. Vi har fx ikke inviteret så mange, som vi plejer, og ud over at I alle kan sidde ned, så står der håndsprit på samtlige borde. Men trods Corona-restriktionerne håber vi, at vi sammen får en hyggelig eftermiddag og sammen får fejret årets prismodtager.

Rammerne for receptionen er vores udstillingssted om død og begravelse - **Funebariet**. Funebariet er en vigtig del af Liv&Døds arbejde og ikke mindst i forhold til vores kontakt med omverdenen. Derfor er det også afgørende, at udstillingerne i Funebariet er relevante og vedkommende for vores besøgende. Halvdelen af Funebariets rum bruges til vores faste udstilling, og den resterende halvdel bruges til løbende særudstillinger.

Lige nu kan I se en **pop-up udstilling af Ina Lüders**. Udstillingen er skabt med udgangspunkt i Inas sorg over tabet af sin mand Lasse, som døde af ALS. Om sorgen siger Ina selv: *"Sorgen er tavshed og stilhed - og samtidig vil den så gerne ud."* Denne sorg, der vil ud, som Ina beskriver det, er blevet til digte, illustrationer og malerier, som I nu kan se i pop-up-udstillingen. Udstillingen vises frem til, at vores egen nye særudstilling åbner, den 23. oktober.

Og den nye **særudstilling** sætter fokus på selvmord. Med denne udstilling håber vi at kunne gøre noget ved den berøringsangst, der er omkring selvmord og forhåbentlig via oplysning påvirke tabu og stigmatisering positivt. Udstillingen udarbejdes i samarbejde med Livslinien og DR.

Hvad angår vores **faste udstilling i Funebariat**, så bruges den fortsat flittigt af mange studerende og skoleelever, som kommer ind til guidede rundvisninger for at tage på hul på de for mange svære emner død og begravelse, tab og sorg. For fx de sundhedsfaglige uddannelser giver en rundvisning i Funebariat dem også en konkret viden om død og begravelse, der kan bruges i deres fremtidige arbejde.

Vi håber, at I vil benytte muligheden for at tage en rundtur i Funebariat og se den faste udstilling og vores pop-up-udstilling.

Det er i år 10. gang, at Liv&Død Prisen uddeles, så det er med andre ord blevet til en fast tradition i vores forenings regi.

I Landsforeningen Liv&Død arbejder vi for en værdig afsked med livet og for at nedbryde tabuet om døden. For os ligger Liv&Død Prisen i naturlig forlængelse af dette arbejde, og samtidig opfatter vi prisen som en mulighed for at skabe opmærksomhed om personer eller organisationer, som på den ene eller anden måde er med til at løfte denne opgave.

Ser vi tilbage på de tidligere prismodtagere og indstillinger, kan vi glæde os over, at arbejdet med at nedbryde tabuet om døden både foregår blandt privatpersoner, organisationer, kunstnere, frivillige, journalister – og mange andre.

Prisen er blandt andet blevet tildelt Kristeligt Dagblad for deres aftabuivering af døden, Landsforeningen Spædbarnsdød for deres arbejde for at hjælpe familier, der har mistet et spædbarn, og fotograf Klaus Bo for sine billeder af døderitualer fra rundt om i verden. Sidste år gik prisen til podcastværterne Julie og Pernille for deres samtaler om at miste i podcasten 'Jeg plejede at tro på for evigt'.

Også i år er vi glædeligt overrasket over de mange indstillinger, vi har modtaget – og ikke mindst over bredden i indstillingerne, der afspejler det arbejde, der foregår rundt omkring i Danmark for at nedbryde tabuet om døden og gøre os bedre til at tale om døden.

Jeg kan fortælle, at vi har modtaget 28 indstillinger i år. Der har dermed været hård konkurrence om årets pris. Til alle dem, der ikke får prisen i år, skal der lyde en stor tak for, hvad de hver især har bidraget med for at nedbryde tabuet om døden.

Og lad os nu vende blikket mod modtageren af Liv&Død Prisen 2020.

I år går Liv&Død Prisen til en person, der om nogen har gjort en kæmpe forskel for de mennesker, der har krydset hans vej – nærmere bestemt hans lægepraksis. En person der uden tvivl kan betegnes som en af hverdagens helte, som har ydet en uvurderlig hjælp til nogle af de mest sårbare i vores samfund: De døende patienter og deres pårørende.

Liv&Død Prisen 2020 går derfor til dig, Thomas Górlén, for din mangeårige og dedikerede indsats for uhelbredeligt syge mennesker og deres familier.

Den praktiserende læge er vores hyppigste kontakt og primære indgang til sundhedsvæsenet. Det er den praktiserende læge, som vi møder i vores hverdag, som vi kontakter omkring stort og småt, hvad angår vores helbred – og som kender til vores eventuelle sygdomme. Den praktiserende læge spiller en hovedrolle i forhold til at sikre os både tryghed og kvalitet i mødet med sundhedsvæsenet.

Når vi rammes af uhelbredelig sygdom, bliver den praktiserende læges centrale rolle kun skærpet - og den omsorg, de yder, og den behandling, de giver, endnu mere vigtig.

Thomas, du er netop et forbillede i det arbejde, den praktiserende læge skal udføre i mødet med de døende patienter og deres pårørende. Du har i dit mangeårige arbejde vist den praktiserende læges aktive og vigtige rolle i et godt forløb, når en patient ønsker at dø i eget hjem – hvor du har haft et kontinuerligt fokus på at sikre den lindrende indsats til patient og familie for herigennem, trods de svære omstændigheder, at sikre de bedste rammer i den sidste tid. Samtidig har du været en kompetent medspiller i samarbejdet på tværs af sundhedsvæsenet i forløb med uhelbredeligt syge mennesker.

Thomas, du sætter dig ikke kun spor som praktiserende læge. For du har også indtaget en vigtig rolle som formidler og underviser inden for dit felt, hvor du bidrager med din store faglige viden om palliation til alle dele af sundhedsvæsenet. Hermed er du medvirkende til styrke den palliative indsats.

En ikke uvæsentlig detalje i dit virke som læge og underviser er, at du udover dine mange faglige styrker også beskrives som et nærværende menneske med en meget menneskelig indsigt i, hvad et godt sidste forløb for døende patienter kræver.

Thomas, du har som praktiserende læge på mange måder været et fyrtårn inden for dit felt – og herigennem været med til at sikre en lang række mennesker den bedst mulige sidste tid i deres liv. Det synes vi er værd at fejre.

Vi er stolte over at kunne tildele dig Liv&Død Prisen 2020. Stort tillykke. Vi håber i Liv&Død, at prisen og de 10.000 kr., der følger med prisen, vil være dig til stor glæde.